

Zase ona

A black and white photograph of Meryl Streep. She is standing in front of a large, metallic Oscar statuette. She is wearing a light-colored, long-sleeved dress with a full skirt and is holding a smaller Oscar statuette in her hands. She has a slight smile and is looking towards the camera. The background is a dark, draped curtain.

Zrození

Meryl

Streep

Michael
Schulman

Zase ona

Zrození Meryl Streep

Michael Schulman

HER AGAIN

by Michael Schulman

Copyright © 2016 by Michael Schulman.

All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad Pavlína Tejcová, 2016

Obálka Jiří Miňovský – ARBE, 2016

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2016

ISBN 978-80-7585-893-1 (pdf)

Zase ona

Zrození Meryl Streep

Michael Schulman

Přeložila: Pavlína Tejcová

Pro Jaime

„Chci něco říct. Neexistuje nic takového jako nejlepší herečka. Ani nejlepší žijící herečka. Dosáhla jsem bodu, kdy jsem poznala tajemství. A tak vím, že se nemýlím.“

MERYL STREEPOVÁ, 2009

Obsah

Úvod	9
Marie	19
Julie	39
Constance	69
Isabela	113
Fredo	147
Linda	175
Joanna	219
Jmenný seznam	277
Poděkování	287
Poznámky	289
Poznámka překladatele	321
O autorovi	323

Úvod

NE VŠECHNY FILMOVÉ HVĚZDY jsou si rovny. Pokud byste zatavili celý Hollywood do jantaru a studovali ho jako pradáváný ekosystém pohřbený pod nánosy usazenin a kamení, objevili byste mřížoví nepsané hierarchie, zmařených ambicí a ústupků vydávajících se za kariérní růst. Nejvhodnější dobou a místem pro provádění takového archeologického výzkumu je bezpochyby konec zimy na Hollywood Boulevard č. 6801. Udělují se tam Ceny Akademie.

V současnosti Oscary okupují nejen filmové hvězdy, ale celý aparát přísluhovačů: novináři, stylisté, zpravodajové, reportéři z červeného koberce a také stylisté a publicisté, kteří se hemží okolo těchto zpravodajů. Nominovaní jsou jako trup lodi, na kterém se zabydlela menší komunita přísátých korýšů.

Prodírá se přes davy fotografů, různých řečníků a asistentů, snažících se vyhnout tomu, aby se dostali do záběru. Přetrpěla měsíce slavnostních obědů, filmových projekcí a spekulací. Teď už ji jen spolehlivý přidělený asistent provede oněmi houštinami do sálu, kde její osud zalepili do obálky.

84. ročník udílení cen Akademie nevypadá jinak. Je 26. února 2012 a před Kodak Theatre panuje vřava, kterou vytvářejí miliardy částíček řízených do detailů. Diváci vykřikující na tribunách umístěných po jedné straně triumfální klenby budovy očekávají uchazeče o Oscary, kteří postupně vcházejí velkolepým vchodem dovnitř. Nagelované televizní osobnosti už mají připravené otázky: Jsou nervózní? Jsou tu poprvé? A kdo navrhl šaty, které mají na sobě? Máme tu zavedené filmové hvězdy (Gwyneth Paltrow v bílé pelerince od Toma Forda) a nové hvězdičky (Emmu Stoneovou v červených šatech s mašlí u krku, která je větší než její hlava, autorem je Giambattista Valli).

Zase ona

Nechybějí tu ani muži: Brad Pitt, Tom Hanks, George Clooney. A z nějakého důvodu se tu prochází i jeptiška.

Nejvíce pozornosti ale přitahují ženy. Zejména ty, jež jsou nominovány v kategorii Nejlepší ženský herecký výkon. Na ty se zraky přihlížejících soustřeďují obzvlášť. A už je tu máme: Michelle Williamsovou s uličnickou tváří v červených šatech od Louise Vuittona; Rooney Maraovou, punkovou princeznu v bílé večerní róbě od Givenchyho, se spíše odpudivou černou ofinou. A pak Violu Davisovou v zářivě zelených šatech od Very Wangové, a Glenn Closeovou, nominovanou za roli Alberta Nobbse ve stejnojmenném filmu, v šibalsky hermafroditních v šatech od Zaca Posena doplněných smokingovým sakem.

Pátá nominovaná jim bude silnou soupeřkou. Přichází jako panovnice, která se vypravila pozdravit své poddané. Její vzhled si říká o vítězství.

Meryl Streepová je celá ve zlatém.

Má zlatou róbu od Lanvina, zahalující její postavu jako tóga řecké bohyně. Obdobně výrazné jsou doplňky: visací zlaté náušnice, malé perleťové psaníčko a zlaté střevíčky od Salvatora Ferragama. Řada, nejen několik, pozorovatelů poznamenala, že se znatelně podobá Oscarovi samotnému. V jednom módním blogu položili následující otázku: „Souhlasíte s tím, že takhle skvěle ještě nevypadala?“ Naznačovali, že na třiašedesátníci to vůbec není špatné.

A především, všechno to zlato jako by říkalo: Tohle je můj rok. Ale bude to tak?

Zvažme šance. Je pravdou, že už dva Oscary získala, naposled to ale bylo v roce 1983. A ačkoliv držela rekord v počtu sedmnácti nominací, soška jí utekla celkem čtrnáctkrát. Zběhle už se pohybovala po teritoriu „obdobně úspěšné“ Susan Lucciové. Meryl Streepová si už zvykla, že přichází o Oscary.

A podívejme se na film. Nikdo *Železnou lady*, kde si Meryl zahrála nekompromisní Margaret Thatcherovu, nepovažuje za geniální snímek. Přestože je její herecký výkon dobrou návnadou na ulovení sošky – historická postava, skvělá maskérská

práce, dokonalá práce s hlasem a skvělý přízvuk – předvádí kvality pro ni typické už desítky let. A. O. Scott se v recenzi vyjádřil následovně: „Paní Streepová se ztuhlýma nohama, pomalou chůzí a rozvážně aplikovanou tunou stařeckého make-upu opět nezklamala, technicky bezchybně napodobila a též poodhalila vnitřní podstatu známé osobnosti.“ To jsou sice pěkná slova, ale jak jsou poskládaná dohromady, je z nich cítit závan fádnosti.

Když se tak nese s manželem Donem Gummerem po červeném koberci, bulvární reportérka jí vrazí mikrofon před obličej:

„Jste někdy nervózní na kobercích, jako je tento, i když už jste takový profík?“

„Ano, mohla byste cítit tlukot mého srdce – ale to vám nedovolím,“ odpověděla poněkud suše.

„Máte s sebou nějaký talisman pro štěstí?“ vyptávala se dál reportérka.

„Ano,“ řekla už poněkud netrpělivě. „Mám botičky, co dělali u Ferragama – protože tam dělali všechny boty Margaret Thatcherové.“

Otočí se k tribunám, trochu se zavlní a dav radostně zaburácí. Pak uchopí manžela za ruku a zamíří dovnitř.

Nebylo by to udílení cen, kdyby nebylo nekonečné. Než se dozví, jestli Oscara za Nejlepší ženský herecký výkon letos získala, bude to muset přečkat. Počká si na to, jak Billy Crystal za pomoci vtipů provede všechny večerem („Nic tak nevytrhne trn z paty světovým ekonomickým problémům jako sledování milionářů, jak se vzájemně obdarovávají zlatými soškami“). Jak se Christopher Plummer ve svých dvaosmdesáti letech stane historicky nejstarším vítězem v kategorii Nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli („Už když jsem vystoupil z matčina lůna, nacvičoval jsem si děkovnou řeč na Oscary“). A jak Cirque du Soleil předvede akrobatickou poctu kouzlu kinematografie.

Konečně přichází Colin Firth, aby uvedl kategorii Nejlepší ženský herecký výkon. Zatímco odříkává jména nominovaných, Meryl pro posílení provádí několik hlubokých nádechů. Zlaté náušnice se jí třepotají nad rameny. V krátké ukázce

Zase ona

Thatcherová kárá amerického hodnostáře („A teď jako matka? Čaj, Ale?“), poté Firth rozlepi obálku a usměje se.
„A Oscara získává Meryl Streepová!“

DĚKOVNÁ ŘEČ Meryl Streepové je uměleckým dílem sama o sobě: současně spontánní a napsaná, pokorná a domýšlivá, vyjadřující zároveň vděk i nudu. To, že obsahuje všechny tyto vlastnosti, je samozřejmě součástí vtipu. Meryl Streepová už vyhrála tolik cen, že nenucenost, se kterou humorně znevažuje sebe sama, je už samostatným komickým číslem.

Zdá se, že je titulována jako největší žijící herečka skoro tak dlouho, jako je Alžběta II. anglickou královnou. Superlativy se jí drží jako přilepené: je božstvem mezi herci, schopná rozplynout se v jakékoliv postavě a zvládnout každý žánr. A Bůh ví, že dokáže vypilovat jakýkoliv akcent. Namísto toho, aby byla po padesátce v odkvětu, jak je zvykem, vzepřela se hollywoodskému počtaření a vyšvihla se na vrchol své kariéry. Herečky narozené před rokem 1960 se většinou mohou dostat k roli až poté, co ji Meryl odmítne.

Od průlomových rolí na konci sedmdesátých let byla opěvována její schopnost propracovat postavy, nekonečně je vystínovat tahy štětce. V osmdesátých letech se proměnila ve zcestovalou hrdinku dramatických eposů jako *Sophiina volba* a *Vzpomínky na Afriku*. Devadesátá léta vnímá jako odpočinková (přestože byla čtyřikrát nominovaná na Oscara). Ráda poukazuje na to, že v roce, kdy slavila čtyřicet, dostala nabídky zahrát si tři různé čarodějnice. V roce 2002 zazářila v nezařaditelném filmu *Adaptace*, režírovaném Spikem Jonesem. Zdálo se, že díky němu vybočila z přechodně zajetých kolejí. Zčistajasna mohla dělat to, na co měla chuť, a navíc s vtipem. Když v následujícím roce vyhrála Zlatý glóbus, působila téměř rozpačitě: „Jémine! Ani jsem si nic nepřipravila,“ řekla poté, co si rukama otřela pot z dekoltu, „protože asi tak od čtvrtého jsem nic nevyhrála.“

V roce 2004, kdy převzala cenu Emmy za televizní adaptaci *Andělé v Americe* od Mika Nicholse, nahradila skromnost

šibalsky přehnaným sebevědomím. („Jsou dny, kdy si myslím, že jsem nadhodnocovaná... ale nikoliv dnes.“) Stále přicházely filmové trháky a s nimi ocenění a čtverácké děkovné projevy: Zlatý glóbus za film *Ďábel nosí Pradu* („Domnívám se, že už jsem pracovala s každým v téhle místnosti“); cena SAG (cena Sdružení filmových a televizních herců) za *Pochyby* („Ani jsem si nekoupila šaty!“). Brzy byla mistrem v rytířském klání s vlastními figly, podkopávala vnímanou nadřazenost a zároveň ji luxusním způsobem dávala na odiv.

A teď když Colin Firth v Kodak Theatre vyslovil její jméno, vrací se k ní i Oscar, po třiceti letech. Bezpochyby je to znamení, že její profesní rehabilitace, která započala s *Adaptací*, nyní dosáhla vrcholu. Když se dozvídá, že je vítězem, pokládá si ruku na ústa a nevěřičně kroutí hlavou. Diváci vstávají a ona dvakrát políbí Dona. Pak už přebírá svého třetího Oscara a pokračuje v letité tradici snižování vlastního významu.

„Pane Bože! Ale no tak,“ pronáší na úvod a tak tiší dav. Sama pro sebe se zasměje. „Když mě vyhlásili, měla jsem pocit, jako bych slyšela půlku Ameriky, jak říká: ‚Ale né. Ale no tak. – proč? Zase ona. Však chápete?‘“

Na chvíli to vypadá, že ji opravdu zarmoutilo, že je půlka Ameriky zklamaná. Pak se ale zaculí:

„No... co.“

Prolomila napětí tím, jak všechny dokonale napálila. A přechází k děkování.

„Nejdřív bych chtěla poděkovat Donovi,“ oznamuje vřele. „Protože, když manželovi děkujete až na konci proslovu, už do toho pustí hudbu a já chci, aby věděl, že vše, čeho si na našich životech nejvíc cením, jsi mi dal ty.“ Kamera se stočí na Dona, který si poklepává na srdce.

„A teď, zadruhé, dalšímu partnerovi. Před sedmatřiceti lety, když jsem hrála první hru v New Yorku, jsem se seznámila se skvělým kadeřníkem a uměleckým maskérem Royem Heelandem. Pracovali jsme spolu víceméně nepřerušovaně ode dne, kdy jsme se poprvé střetli pohledem. První film, na němž se

Zase ona

mnou dělal, byla *Sophiina volba* a pak dál až do dnešního večera“ – hlas zní krátce nakřáple – „kdy zvítězil za skvělou práci v *Železné lady*, o třicet let později. S thatcherovskou jistotou vypichuje každé slovo jako karatistický úder: „Každý. Jednotlivý. Film. Mezi. Tím.“

Změní opět tón hlasu a pokračuje v projevu. „Chci zkrátka poděkovat Royovi, ale chci taky poděkovat – protože mi je opravdu jasné, že už se sem nahoru znovu nedostanu.“ (Zároveň se ale téměř nezatelně podívá stranou, jako by říkala: *No, uvidíme...*) „Skutečně chci poděkovat všem svým kolegům, přátelům. Dívám se tady před sebe a vidím před očima svůj život: své staré přátele, své nové přátele.“

Hlas se jí zjemňuje, chystá se na velkolepý závěr: „Doopravdy, je to obrovská pocta, ale čeho si nejvíc cením, je přátelství a láska a čirá radost, kterou jsme sdíleli při společné práci na filmech. Mí přátelé, děkuji vám, vám všem, kteří jste již zemřeli a kteří jste tu, za tuto, však víte, nevysvětlitelně nádhernou kariéru.“

Když zmíní ty, co skonali, podívá se a pozvedne dlaň směrem nahoru k nebi, nebo alespoň k osvětlovací rampě v Kodak Theatre, kde se skrývají duchové showbyznysu. Mohla mít na mysli celou řadu mrtvých. Možná si vzpomněla na svou matku Mary Wolf, jež zemřela v roce 2001 nebo otce Harryho, který odešel na věčnost o dva roky později. Nebo na režiséry: Karla Reisz, jenž ji obsadil ve *Francouzově milence*; Alana J. Pakulu, díky němuž zazářila v *Sophiině volbě*. Určitě pomyslela na Josepha Pappa, legendárního divadelního producenta, který prosvětlnil její několik měsíců trvající nejasnou budoucnost po ukončení studia na divadelní fakultě.

A teď když dosáhla dalšího vrcholu, těžko bychom si dokázali představit, že by se v myšlenkách nevrátila do doby, kdy byly položeny základy její kariéry. Do doby, kdy byla zcela pohlcena a uchváčena Johnem Cazalem.

Rozloučila se s ním před čtyřiatřiceti lety a poprvé se s ním setkala před šestatřiceti lety, když hráli Angela a Isabelu v *Něco*

za něco v Central Parku v rámci projektu Shakespeare in the Park. Večer co večer ho prosila o slitování nad odsouzeným bratrem: „... Ušetřte ho! / On není na smrt připraven.“

John Cazale bezpochyby patřil ke znamenitým charakterním hercům své generace, a také k těm nejchroničtěji přehlíženým. Navždy už zůstane Fredem z *Kmotra*, Merylinou první opravdovou láskou a i první zničující ztrátou. Kdyby osud nezasáhl v jeho dvaadvaceti letech, možná by jeho jméno bylo stejně dobře známé jako de Nirovo nebo Pacinovo. Bylo toho tolik, co už nespátřil. Nebyl u toho, když Meryl získala své dva Oscary, ještě než jí bylo čtyřiatřicet. Neviděl, jak s věkem rozvinula vznešenou duchapřítomnost a jak ztvárnila Joannu, Sophii, Karen, Lindu, Francesku, Mirandu, Julii nebo Maggie.

John Cazale se nedožil toho, aby ji teď sledoval na jevišti, jak děkuje všem přátelům, úplně všem za „nevysvětlitelně nádhernou kariéru“. Po posledním „děkuju“ zamává na rozloučenou a směřuje za závěsy. Opět přešetřila své renomé. Meryl Streepová, Železná lady herectví: nezdolná, nepotopitelná, nepřehlédnutelná.

ALE NEBYLO tomu tak vždy.

Před dvaadvaceti lety byla Meryl Streepová „rozjasněnou“ studentkou na Vassaru a právě objevovala vábení jeviště. Výjimečný talent brzy rozpoznali všichni, kdo ji znali, ale ona v tom neviděla budoucnost. Přestože oplývala osobitou krásou, nikdy jí nepřipadalo, že by se hodila na roli divadelní naivky. Vlastní nejistota jí hrála do karet. Namísto toho, aby se uvelebila v tradičně ženských rolích, mohla roztáhnout křídla a proměnit se v cizinku, třeštidlo nebo úplně obyčejnou dívku, a tím okusit životy překračující rámec výchovy, kterou si prošla na předměstí v New Jersey. Nebyla klasickou kráskou ve stylu Elizabeth Taylorové ani typem holky od vedle, jako například Debbie Reynoldsová. Byla vším a zároveň ničím – chameleon. Jedno ale věděla zcela jistě. Nepatří do kategorie filmových hvězd.

Zase ona

Následně se jí naskytla řada průlomových příležitostí, o nichž každá herečka na světě sní, ale jen málokterá z nich má tak působivý přirozený talent, aby je dokázala uchopit. V sedmdesátých letech se stala studentskou hvězdou divadelní fakulty na Yale, objevila se na Broadwayi a na shakespearovském festivalu Shakespeare in the Park. Našla a ztratila lásku svého života, Johna Cazala, našla si druhou životní lásku, Dona Gummera, a vdala se za něj. Zahrála si také v *Kramerové versus Kramer*, který jí vynesl prvního Oscara – a to vše za pouhých deset závrtných let.

Jak se tam dostala? Kde se to naučila? Dá se to vůbec naučit? Meryl nežila v žádném vakuu a ani odpovědi na otázky nenalezeme v nějaké oddělené bublině. Sedmdesátá léta, která z Meryl učinila hvězdu, byla érou prudkých a opojných změn v americkém filmovém herectví. Jména dominující tomuto období byla mužská: Al Pacino, Robert de Niro, Dustin Hoffman. V rozporu s vlastními instinkty se připojila k hereckému obsazení *Lovce jelenů*, aby mohla být s churavějícím Cazalem. Pronikla tak do *Kmotrovské* kliky. Místo v tomto filmu si ale bezpochyby vysloužila díky svému dramatickému umu a jemným odstínům hereckých výkonů. Vynikala ve ztvárnění stavů na pomezí: rozpolcenosti, sebezapření a lítosti. Ačkoliv se v jednotlivých představeních za pomoci líčidel a střídání akcentů proměňovala téměř k nepoznání. Vším pronikal určitý vnitřní nesouhlas, odmítnutí zabydlet se v jakékoliv emoci, aniž by ji podbarvila opakem. Její vnitřní život byl dialektický.

Jednou jí byla položena otázka, kam se vydává, když hraje? „Je to jako být v kostele,“ vyjádřila se a dál rozpačitě rozvedla: „Je to jako když přistupujete k oltáři. Mám pocit, že čím víc o tom mluvíte, ať je to cokoli, něco se ztrácí. Je v tom zkrátka hodně pověřivého. Ale vím určitě, že se tam cítím uvolněněji, méně pod kontrolou, vnímavější.“ Merylina nesmírná umělecká zručnost si našla i své kritiky. V roce 1982 Pauline Kaelová, svérázná filmová kritička z časopisu *New Yorker*, napsala o Merylině výkonu v *Sophiině volbě* následující: „Jako obvykle o své

práci přemýšlela a vložila do ní úsilí. Ale něco mě na ní mate: Po zhlédnutí filmu si ji nedokážu vybavit od krku dolů.“

Tato formulace se uchytila, stejně tak jako teze, že je „technický“ typ herečky. Ale jak hbitě vysvětlila, při své práci vychází spíše z intuice, než že by se řídila nějakou kodifikovanou metodou. Přestože patří k herecké generaci odchované na metodickém herectví, jež je založeno na představě, že herec může projektovat vlastní emoce a zkušenosti do postavy, byla Meryl vždy skeptická k sebetrestajícím požadavkům tohoto systému. Mimo jiné je hereckou kolážistkou, její mysl je jako algoritmus povolávající různé přízvuky, gesta, hlasové modulace a opětovně je spojuje do postav. Někdy ani netuší, co a od koho si vypůjčila, dokud to neuvidí na filmovém plátně.

Meryl dosáhla plnoletosti v období druhé vlny feminismu a její objevování herectví bylo neoddělitelně spjaté s procesem dozrávání v ženu. Během roztleskávačské éry na Bernardské střední napodobovala dívky, které vídala v časopisech pro ženy. Svět se jí zvětšil poté, co v roce 1967 nastoupila na Vassar, na vysokou, která tehdy byla vyhrazena jen ženám. V době, kdy studia dokončovala, již na koleje začali proudit první muži, jimž škola otevřela dveře. Intuice ji provedla první velkou rolí ve hře *Slečna Julie* od Augusta Strindberga. O desetiletí později si zahrála v *Kramerové versus Kramer* mladou ženu, která má tu troufalost opustit svého muže, dítě a pak se vrátit zpět a žádat o svěřeni do péče. V jedné rovině film předpojatě reagoval na tendenčnost ženského osvobození. Meryl ale neměla v úmyslu udělat z Joanny zlou dračici, ale komplexní ženskou postavu s legitimními touhami a pochybnostmi, a v průběhu natáčení film málem unesla jiným směrem.

„Ženy,“ pronesla, „jsou v hraní lepší než muži. Proč? Protože zkrátka musíme být. Když zdárně přesvědčíte někoho, kdo je větší než vy, o něčem, o čem ani nechce slyšet, máte schopnost přežít a takhle ženy přežívaly během tisíciletí. Předstírání není jen hra. Je to nabídnutá možnost. Předstírání nebo hraní jsou velmi užitečné životní dovednosti a my to děláme pořád, všichni.

Zase ona

Nechceme být přistiženi, když to děláme, ale je to součást adaptace našeho druhu. Měníme to, kým jsme, aby to vyhovovalo požadavkům doby.“

Doba, která změnila Meryl Streepovou z půvabné roztleskávačky v nezadržitelnou hvězdu *Francouzovy milenky* a *Sophiiny volby*, měla rovněž své potřeby a požadavky, které také pozměnily Ameriku, ženy a filmy. Příběh jejího vzestupu je také příběhem mužů, kteří se ji pokoušeli tvarovat, milovat nebo umístit na piedestal. Většina z nich selhala. Zrození hvězdy – což nikdy nepatřilo k prioritám v jejím žebříčku hodnot – probíhalo podle jejích vlastních pravidel a nedovolila ničemu než vlastnímu talentu a nadpozemské sebejistotě, aby jí umetaly cestičku. Bývalému klukovi ze střední napsala v prváku na vysoké: „Došla jsem na okraj něčeho značně obávaného a velice nádherného.“

Marie

PRVNÍ LISTOPADOVOU NEDĚLI se studenti z Bernardské střední shromáždili na školní slavnosti – setkání abiturientů. Tato událost stvrzovala těžce vybojovanou teenagerskou hierarchii. Na zeleném trávníku, za kostelem metodistické církve, se ve fotbalovém zápase utkali věčně neúspěšní bernardští Mountaineeri s rivaly z Dunellenu, jiné newjerseyské obce. Hráči po prvním poločase opustili hřiště. Nastala chvíle pro korunovaci královnou studentské slavnosti roku 1966.

Nebylo pochyb, že letošní královnou se stane blondáta, modrooká studentka posledního ročníku z Old Fort Road č. 21. Byla dokonalost sama: inteligentní, krásná a navíc měla kluka ve fotbalovém týmu. Nedala se přehlédnout v družstvu roztluskávaček, ve školním sboru ani v divadelních představeních. Pohledy všech se upřely na neobvyklou, křišťálově průzračnou tvář. Na hřiště ji doprovodil předseda studentské rady s motýlkem na krku.

Byla překrásná. Uvědomovali si to všichni, až na ni. Pleť jako z alabastru. Vysoké lícní kosti jakoby vytesané sochařem. Mírně zapadlé oči posazené trochu blíže k sobě. Plavé vlasy. Dlouhý a zahnutý nos, který se hned tak nevidí.

S takovým vzhledem by se stěžít mohla stát filmovou hvězdou, myslela si. Ty jsou buď dívčí, nebo smyslné či rezervované, jako Audrey Hepburnová, Ann-Margret nebo Jane Fondová. A všechny jsou nádherné. Bez ohledu na to, kolik chlapců se ucházelo o její přízeň, neměla pocit, že by byla krasavice, ne s takovým nosem.

Filmová kritička Pauline Kaelová uvedla: „Streepová má pohled a půvab blondáte valkýry – tvář jí ozvláštňuje poněkud delší nos, díky němuž se z kategorie hezkých žen přesouvá

Zase ona

na pole skutečné krásy.“ Přestože Kaelová patřila k jedné z nejhlasiťějších kritiček Streepové, v jednom měla pravdu. Meryl nebyla pěkná, byla jiná, zajímavější. Každopádně nepasovala do žádné škatulky. Když pozvedla obočí či zkrivila ret, mohla být kýmkoliv – aristokratkou, žebračkou, milenkou, klaunem, Angličankou, Slovankou nebo Skandinávkou. Prozatím chtěla být Američankou se vším všudy.

Loňská královna abiturientského setkání, June Reevesová, si odskočila z vyšší odborné školy splnit předepsanou povinnost – umístit na hlavu následnice třpytivou korunku. Ta pak nastoupila na vůz ozdobený květinami s dalšími vyvolenými: Joannou Bocchinovou, Annou Buonapaneovou, Annou Millerovou a Peggy Finnovou. Všechny měly natočené vlasy a květinu okolo zápěstí. Když se vůz rozjel po hřišti, mávala Meryl okolnímu davu ručkou v bílé rukavici a usmívala se. Opravdu tvrdě pracovala na tom, aby se stala královnou – parádila se, barvila si vlasy a prošla celkovou proměnou, aby se stala tou, kterou chtěla být.

Nikoho by nenapadlo, že se necítila ve své kůži. Vše, co mohli ostatní vidět, byla jen role, kterou hrála, a to až do posledního zlatého vlásku na hlavě. Dokonce si vytvořila vlastní chichot. Pilně ho nacvičovala, aby zněl hezky svižně a rozpustile, přesně tak, jak to hoši mají rádi. Tehdy tomu neříkala hraní, nic jiného to ale nebylo. Pilování role se s neochvějnou vytrvalostí věnovala celou střední. Přesto v ní stále zely trhlíny. Vůbec nevypadala jako ženy ze stránek časopisů, které si kupovala. Všechny obalamutila, nebo alespoň většinu z nich. Děvčata ji ale prohlédla.

Při mávání z role nevypadla. Líbilo se jí, že ji oslavují, jen se cítila poněkud osaměle. Tam na voze stála o něco výš než ostatní, a tak to měla k listopadové obloze blíž než kterýkoliv z vrstevníků. Kdyby se tak k ní aspoň mohla připojit June nebo Peggy anebo její nejlepší kamarádka Sue – ale královna je jen jedna a její současnou profesí bylo být tou nejlepší. Snad poprvé v životě, ale určitě ne naposled, pochopila, že dokonalost může být pro člověka zároveň vězením.

Bylo jí sedmnáct.

BRZY NATO si uvědomila, že ji nepřitahuje krása, ale transformace. A bylo tomu tak odjakživa. Toto místo, nazvěme ho třeba „zóna“ nebo „chrám“, navštěvovala ještě předtím, než ho dokázala popsat a vlastně se jí ho nikdy nepodařilo vyjádřit slovy.

„Bylo mi tehdy šest, přehodila jsem si přes hlavu máminu spodničku a chystala jsem se v našem obýváku proměnit v Panu Marii. Jakmile jsem zavinula panenku, pocítila jsem zvláštní klid a zbožnost. Změnil se výraz mé tváře i celkové vystupování. Otec vše natočil na osmimilimetrový film. Mladší bratři – čtyřletý Harry v roli Josefa a dvouletý Dana, nyní hospodářské zvířátko, byli jako v transu. Intenzitou svého soustředění jsem je doslova vtáhla do probíhajícího narození Páně. Kdybych použila běžné přesvědčovací techniky, ječení, k němuž jsem se uchýlovala vždy, když jsem se je snažila donutit, aby dělali, co chci, nikdy by se mi to nepovedlo.“

To bylo v šesti letech. V devíti se pak odehrálo následující:

„Vzpomínám si, že jsem si půjčila mamčinu tužku na obočí a pečlivě jsem si nakreslila čárky po celém obličejí. Napodobila jsem tak popaměti vrásky mnou obdivované babičky. Mamku jsem donutila vyfotit mě. Když si teď tu fotku prohlížím, jako bych se dívala na sebe do zrcadla, nebo na babičku před mnoha lety. Pamatuju si, opravdu až do morku kostí, jak jsem tehdy sama na sobě zakusila její věk. Nahrabila jsem se, jako by mě něco táhlo k zemi, ale zároveň jsem se rozradostnila, víte? Jako bych byla ona.“

Panenka Marie byla přirozeným výběrem pro první roli. Jméno Marie se u Meryl v rodině dědilo po generace. Maminka se jmenovala Mary Wolf Wilkinsonová, babička Mary Agnesová, zkráceně Mamie. Když se Mary Wolf dne 22. července 1949 v městečku Summit ve státě New Jersey narodila dcera, pojmenovala ji Mary Louise. Ale mít tři Marie pod jednou příbuzenskou střešou bylo přespříliš a tak ještě než se Mary Louise naučila mluvit, maminka už jí říkala Meryl.

Zase ona

O svých předcích toho moc nevěděla. Kořeny z matčiny strany sahaly ke kvakerům do dob války za nezávislost. Povíдалo se, že někoho z rodiny ve Filadelfii pověsili za krádež koně. Jedna z babiček zase během prohibice rozbíjela bary. Merylin dědeček Harry Coskafellow Wilkinson, kterého vnučata znala jako „Harryho Popa“, byl šprýmař a herec. Když Meryl byla ještě dítě, prarodiče používali v řeči dnes již archaické „thee“ and „thou“ namísto „you“ (ty/vy).

Mary Wolf měla širokou tvář, vyzařovala z ní srdečnost a nechyběl jí smysl pro humor, jež podědila po otci. Když pak Meryl hrála o několik let později Julii Childovou, čerpala inspiraci právě z matčiny ohromné radosti ze života – „joie de vivre“. Narodila se v roce 1915 v Brooklynu. Během druhé světové války pracovala jako umělecká vedoucí v Bellových laboratořích, a později studovala na umělecké škole Art Students League v New Yorku. Jako většina vrstevnic zanechala práce a realizovala se jako manželka a matka na plný úvazek. Právě takový typ žen chtěla Betty Friedanová vyburcovat svou knihou *Feminine Mystique* z roku 1963. Friedanová si povšimla, že většina žen v domácnosti trpí pocitem neklidu. To ale nebyl případ Mary. Možná i proto, že se nikdy zcela nevzdala umělecké činnosti. Při výchově dětí zároveň pracovala v ateliéru na zadní verandě na ilustracích pro místní publikace a podniky. Kdyby žila v jiné době, třeba jako její dcera, možná by budovala kariéru. Nicméně takto nevěnovala pozornost jen rodině a peníze navíc se vždycky hodily.

Z otcovy strany obdobné nadšení ze života do vínku nedostala. Příjmení „Streep“ je německého původu, i když si po léta myslela, že je holandské. Merylin otec, Harry Streep, Jr., byl jedináček (jméno Harry a Henry se u Streepů vyskytovalo stejně často jako Mary u matky). Přezdíváli mu „Buddy“. Narodil se ve městě Newark v roce 1910 a díky stipendiu se dostal na Brownovu univerzitu. Po roce studia propukla Velká hospodářská krize a školu musel opustit. Po dobu následujících třiceti let byl zaměstnán v personálním oddělení farmaceutické

společnosti Merck & Co. Náplní jeho práce bylo zejména přijímat a propouštět lidi. Ani Meryl neušlo, že měl v sobě určitou melancholii. Tu nejspíš podědil po matce Heleně, žijící kvůli klinické depresi v ústavu. Helenin manžel Harry William Streep byl obchodním cestujícím a nechával často ženu i se synem doma samotnou. Když Merylin otec v pozdějším věku sledoval středoškolské divadelní představení hry *Smrt obchodního cestujícího*, ve kterém účinkoval jeho vnuk Henry Wolfe Gummer, uronil několik slz a pronesl: „Otec byl přesně takový.“

Když Meryl chodívala na návštěvy do domu otcových rodičů, uvědomovala si všeprostupující smutek. Rolety bývaly téměř zatažené a dovnitř pronikalo jen malinko světla – pravý opak domu Wilkinsonových. Babička nevyhazovala nic, co by se ještě dalo použít. Meryl fascinovalo, jak ze zbytků alobalu postupně vytvářela kouli rozrůstající se natolik, že ji skladovala pod dřezem.

V období poválečného blahobytu se i rodinám, jakými byli Streepovi, plnil americký sen o šťastném životě na předměstí. Jak rodina rostla, přestěhovala se nejdřív do Basking Ridge a pak do Bernardsvillu, obojí v centrálním New Jersey. Po Meryl přišel na svět Harry Streep III., přezdívaný „Third“ (Třetí). Pak se narodil další kluk, Dana, hubený a pihatý smíšek. Rodiče brávali Meryl na baseballové a softballové zápasy bratrů. Pokud šlo o nadměrné množství energie a fyzickou zdatnost, nezůstávala ale pozadu. Hladce se jim vyrovnala a snad je i předčila.

V Bernardsvillu bydleli na vrcholku kopečka v ulici lemované stromy, jen kousek od státní střední školy. Městečko se nacházelo v bohatší oblasti New Jersey, asi sedmdesát kilometrů od New Yorku. Po zavedení železnice v roce 1872 se do tohoto poklidného místa, kde bylo jen několik málo chalup, začali postupně stěhovat bohatí Newyorčané a stavěli si zde letní domky daleko od shonu velkoměsta. Pro snoby byl vyhrazen bernardsvillský kopec, kde rostla jejich sídla. „Lidé z hory“, jak jim říkali ti, co žili níž, posílali své děti do soukromých internátních škol a projížděli se po okolí na koních. V budoucnu k nim přibyl

i Aristoteles Onassis s Jacqueline, našli si tu desetiakový pozemek.

Železnice rozdělovala město na dvě části. Na jedné straně kolejí žili protestanti ze střední třídy, na druhé italsí dělníci, kteří si často vydělávali na živobytí stavbou domů pro „lidi z hory“. Místní průmysl byl nevelký s výjimkou Meadowbrook Inventions, továrny, kde se vyráběly třpytky. Pomineme-li vznešené jezdce na koních, nelišilo se moc město od jemu podobných podél železniční tratě Erie Lackawannaie. Všichni se tu víceméně znali. Každé ráno bankéři a pojišťovací agenti nasedali na vlak do New Yorku a zanechávali své ženy a děti v idylickém prostředí plném zeleně.

Streepovi se řadili ke střední třídě a „lidem z hory“ se vůbec nepodobali. Koně neměli a děti do soukromých škol neposílali. Měli moderně zařízený dům, což kontrastovalo s bydlením v koloniálním stylu. Ten preferovala většina města. Do obývacího umístili japonský paraván a klavír a tam pan Streep každý večer hrával. Za domem byl ještě zatravněný dvorek, kde si děti v létě krátily odpoledne.

Pokud šlo o děti, Harry měl vysoká očekávání. Vedl je k dodržování morálních zásad. Chtěl je mít dobře vychované. A v Bernardsvillu se „dobře“ chápalo jako „velmi dobře“. Mary brala vše s větším nadhledem, ona sama to s respektem k tradicím zrovna nepřeháněla. Rodiče pro děti zavedli „výjimečné dny“, kdy si mohly i mimo narozeniny vybrat cokoliv, co by chtěly dělat. Meryl si po nějakou dobu volila zoo nebo cirkus, ale zanedlouho se už všechny „výjimečné dny“ točily okolo muzikálových představení na Broadwayi, například *Oliver!*, *Kismet* nebo *Annie, vezmi pušku*, kde hrála Ethel Mermanová. Muzikály zbožňovala, tehdy ani o ničem jiném nevěděla. Meryl při jednom odpoledním představení *Muže z kraje La Mancha* seděla v první řadě a doslova „jiskřila“, zavzpomínala matka.

K mladším bratrům se Meryl chovala poněkud panovačně. Nutila je, aby se zapojovali do jí vymyšlených her, ať se jim to líbilo, nebo ne. Koneckonců to byli jediní „herečtí“ partneři,

kteřé tehdy měla. Third se požadavkům podřídil, později ji ale neopomenul označit jako „zamlada dost příšernou“. S ostatními dětmi ze sousedství bylo horší pořízení. „Neměla jsem zrovna šťastné dětství,“ vyjádřila se v roce 1979. „A bylo to proto, že jsem si myslela, že mě nikdo nemá rád... Vlastně jsem na to měla i důkazy. Děcka mě několikrát zahrnala na strom a pak se mi strefovala klacky do nohou, až krvácely. Navíc jsem byla ošklivá.“

Škaredá nebyla, ale dívčími přednostmi zrovna neoplývala. Meryl sledovala televizní varieté *The Mickey Mouse Club* a v něm se objevovala i dětská herečka s narůstajícími křivkami, Annette Funicellová. Meryl měla před sebou Annettinu svůdnou roztomilost a věděla, že jí se něco takového zcela vyhnulo. Meryl tehdy nosívala brýle ve tvaru kočičích očí a hnědé kudrnaté vlasy na mikádo. Vypadala jako sekretářka ve středním věku. Dokonce si ji i několik dětí ve škole spletlo s učitelkou.

Když bylo Meryl dvanáct, zpívala na školním vánočním koncertě *O Holy Night* ve francouzštině. Diváci v ohromení vstávali ze židlí. Udivilo je, že postrach ze sousedství vyluzuje tak vysoké a čisté tóny. Tehdy poprvé zakusila opojení potleskem. I rodiče překvapila. Jak před nimi dokázala ukrýt koloraturní soprán.

Rodičům někdo poradil, aby Meryl zapsali na hodiny zpěvu. Tak to i udělali. Každé nedělní ráno nasedala na vlak do New Yorku a mířila za Estelle Lieblingovou. Slečna Lieblingová, tak ji studenti oslovovali, byla pojítkem do dávno zaniklého světa. Její otec studoval s Ferencem Lisztem a ona byla poslední žijící žačkou skvělé pařížské učitelky Mathilde Marchesi. V Metropolitní opeře zpívala Musettu z Bohémy a s hudebním skladatelem Johnem Philipem Sousa procestovala dva kontinenty. Teď jí bylo přes osmdesát. Byla to elegantní dáma na podpatcích a s rudou rtěnkou, impozantní i navzdory křehké konstituci. Ve světě opery se skvěle vyznala; a kdykoliv Metropolitní opera potřebovala skvělou sopranistku, už ji měla po ruce.

S tak vznosnou učitelkou dospívající Meryl nic nebránilo v tom, aby se stala světoznámou sopranistkou. Po opeře tolik

nešilela – dávala přednost Beatles a Bobu Dylanovi. Ale hlas měla tak dobrý, že by bylo škoda ho jen tak promrhat. Víkend co víkend docházela do studia poblíž Carnegie Hall. Stávala za klavírem a osmdesátnice s ní projížděla stupnice a akordy tam a zpátky. Naučila se mnohé o dechu, o trojrozměrnosti dýchací soustavy. „V zadní části plic je volný prostor!“ připomínala jí slečna.

Hodina začínala o půl dvanácté. Zatímco Meryl čekala venku, až na ni přijde řada, slýchávala překrásný hlas linoucí se ze studia. Patřil Beverly Sillsové, té začínala hodina o půl jedenácté. Tato temperamentní rusovlasá třicátnice docházela k Estelle od sedmi let. Meryl spekulovala, že Beverly je dobrá, ale ona též. A navíc o Beverly taky ještě nikdo neslyšel.

To samozřejmě nebyla tak úplně pravda. Sillsová zpívala od roku 1955 v New York City Opera a dělilo ji jen několik let od průlomové role Kleopatry v Händelově opěře *Julius Caesar v Egyptě*. „Slečna Lieblingová se ke mně chovala velmi přísně a formálně,“ uvedla Sillsová v autobiografii. „Když seděla za klavírem, nikdy mi nedovolila dívat se jí přes rameno na noty a hodně ji rozčílilo, když jsem se několikrát na hodinu nepřipravila. S oblibou mě napomínala: ‚Text! Text! Text!‘, když měla pocit, že jen zpívám podle not a nevěnuju pozornost významu slov. Miss Lieblingová chtěla, abych zpívala tak, jako hrál Laurence Olivier, abych u publika vyvolala emoce.“

Další oblíbenou mantrou slečny Lieblingová bylo: „Překrývej! Překrývej! Překrývej.“ Mluvila o passaggio, ošemetném zlomu mezi hlasovými rejstříky. Pro některé pěvce to bylo přímo minové pole. Slečna Lieblingová vydávala příkazy typu: Dej tam buď „ú/ó“, nebo „au“, nikdy otevřené „á“, ať je přechod neznatelný. Pro neohrabanou puberťáčku s rovnátky a zachuchanými hnědými vlasy musela znít výzva ještě naléhavěji: Překryj! Ať to není poznat.

Na podzim roku 1962 vzali Meryl rodiče do divadla City Center, jež bylo domovskou scénou Newyorské státní opery. Sillsová debutovala v roli Milly Thealeové v opěře *Holubičí*

křídla Douglase Moora. Byla to první opera, kterou kdy Meryl viděla, a hned ji uchvátila. Do té doby pro ni byla Beverly jen příjemnou paní, která měla hodiny před ní. Teď, když ji viděla na jevišti, pochopila, k čemu vede ten sobotní dopolední dril – ke slávě, která leží na konci vyčerpávajících hodin tréninku.

Ještě něco dalšího si ale ten večer uvědomila. Nemá hlas jako Beverly a nebude z ní operní pěvkyně.

Na hodiny ke slečně Lieblingové přestala chodit po čtyřech letech. Důvodů bylo více. Vzdala se snu o vystupování v Metropolitanu a navíc si procházela obdobím puberty a objevila něco daleko lákavějšího než Verdiho, chlapce.

Nastal čas na proměnu.

VE ČTRNÁCTI se Meryl zbavila rovnátek. Brýle hodila přes palubu a nasadila si kontaktní čočky. Vlasy si obarvovala citronovou šťávou s peroxidem, až se třpytily jako ze zlata. Na noc si dávala natáčky. Dvakrát příjemné to zrovna nebylo, ale výsledný efekt stál za to. Nejspíš k mrzutosti mladších brášků trávil Meryl celé hodiny před zrcadlem. Tam jí došlo, že krása je artikl zvyšující společenské postavení a vliv. Ale jako většina pubertáček, které se ženou k dospělosti, i ona si sotva uvědomovala, čeho se vzdává.

„Schopnost vcítit se“ je podle Meryl „jádnem hereckého umění“. „Na střední mě pohltila neobvyklá forma herectví. Chtěla jsem se stát přitažlivou. Nastudovala jsem si roli dívky, ve které jsem se chtěla proměnit – v obecně hezkou holku ze střední.“ Meryl napodobovala modelky z módních časopisů *Mademoiselle*, *Seventeen* a *Vogue*, malovala si stejně řasy, používala tytéž odstíny rtěnek a podobně kombinovala oblečení. Denně zkonsumovala jedno jablko – a nic víc. Mámu prosila, aby jí pořídila značkové oblečení, ta ale byla proti. Zapracovala i na chichotu.

Dřela na sobě od rána do večera, až nakonec značně vybočila z role. Osvojila si, co se líbí klukům a co vyhovuje děvčatům, a soustředila se na místa, kde se vzájemně prolínají: „obtížné balancování“. Objevila v sobě schopnost napodobovat chování

Zase ona

druhých s dokonalou precizností, asi tak, jako by se Marťan vydával za pozemšťana. „Bez debat, dala jsem do té role víc než kdokoliv jiný, tak moc jsem se snad už nikdy nesnažila,“ vrací se ve vzpomínkách. Nadobro zmizelo ošklivé káčátko, drzá nezbednice z Old Fort Road. V patnácti už po bývalé Meryl nezbylo ani stopy. Na její místo nastoupila „perfektní modelka, jak vystřižená z časopisu *Seventeen*“.

Znameníťá podfukářka!

ŠEDESÁTÁ LÉTA zatím okolo Bernardsvillu jen kroužila, i když oheň alternativní kultury se už rozhořel všude kolem. Samozřejmě s kamarády poslouchali Beatles a donesla se k nim i píseň „Light My Fire“ od Doors. Překračování zákona se ale v jejich podání projevovalo spíš pitím piva než kouřením trávy. Atmosféra víc připomínala muzikál *Bye Bye Birdie*. Děvčata nosila áčkové šaty ke kolenům doplněné límečkem, jehož jedinou ozdobou byla brož. Chlapci si oblékali khaki kalhoty, károvaná saka a česali si vlasy na pěšinku. Zástupce ředitele jim chodíval přeměřovat délku kotlet a posílal domů každého provinilce, který je měl až příliš dlouhé.

Pod pojmem zábava si představovali dát si hamburger v centru nebo zajít na film do místního kina. K významným školním událostem patřil „Baby Dance“. Prváci si na něj oblékli čepičky a plínky. Rok nato proběhl „Sweater dance“ a na závěr se konal juniorský školní ples ve stylu „dávných časů.“ Toto označení bylo opravdu trefné. „Připadali jsme si jako schovaní v ulitce, která nás chrání před jakýmkoliv nebezpečím,“ uvedla Debbie Bozacková (rozená Welshová), Přišla do prváku na střední stejně jako Meryl v září 1963, dva měsíce před zavražděním Kennedyho.

Debbie se s Meryl seznámila ve třídě během prvních školních dnů. V její původní škole bylo jen pět žáků v ročníku a přečpané chodby Bernardské střední ji doslova děsily. Stejně tak jako vyhlídka převlékání se do hodin tělocviku. Oproti tomu Meryl působila sebejistě a nebojácně. Měly hodně společných

vyučovacích hodin, a tak Debbie následovala Meryl jako svého guru.

Jako nový příznivec americké teenagerské konformity se Meryl chtěla stát roztleskávačkou. Ani Debbie nezůstala pozadu, nedařilo se jí ale za nic na světě udělat hvězdu. Meryl v tom byla profík. Nejenže byla sebevědomá, ale i sportovně zdatná. Někdy s ní Debbie chodívala po škole domů a tam se jí Meryl pokoušela naučit, jak udělat hvězdu na trávníku. Přidržovala jí nohy ve vzduchu a Debbie často podklouzávaly ruce na kamínkách, které vyplavil déšť. Všechna snaha nakonec vyšla vniveč. Debbie se do týmu nedostala, Meryl přirozeně ano.

Na podzim, během víkendů, mířila celá studentská populace na fotbalová utkání. Tedy až na několik výjimek – šprti a napomádování mladíci se jich neúčastnili. Kdo chtěl, našel si uplatnění třeba mezi mažoretkami nebo vlajkonoškami, tam se Debbie už dostala. Kapela také nebyla špatná, možná i díky vyzrálejšímu studentovi z posledního ročníku, Johnu Geilsovi. Ten za několik let vyměnil trubku za kytaru a založil skupinu J. Geils Band.

Roztleskávačky se od ostatních lišily. Ne že by byly nafoukanější než ostatní, ale držely více při sobě. Spojoval je pěkný vzhled a popularita. Na úborech měly vyšité písmeno B a vždy skandovaly: „Hrom, hrom do toho!“ Meryl si mezi roztleskávačkami našla nejlepší kamarádku, Sue Castrilliovou. Ta si přivydělávala ve fastfoodovém řetězci Dairy Queen (DQ). Mládež z Bernardsvillu se moc ráda projížděla v autech po silnici č. 202 mezi pobočkou DQ a nádražím. Když měla Sue službu, nikdy neopomněla dát svým přátelům dvojitou dávku polevy.

Ve škole Meryl dávala pozor jen tehdy, když se jí to hodilo. Měla talent na jazyky – tedy přinejmenším skvěle chytala přízvuk. Když jí předmět nezajímal, nosívala trojky. Největší strach měla z učitele geometrie, jehož žáci přezdívali Tesák. S biologií na tom byla ještě hůř. „Stačí, když si vzpomeneš na biologii, test z ní a zaručeně už nikdy neusneš,“ napsal jí do ročenky z druháku jeden student. „Nevím, co bys dělala, kdybych ti nenapověděl všechny odpovědi,“ napsal další.

Zase ona

Protože měla dva bratry, cítila se mezi kluky jako ryba ve vodě, možná i líp než mezi děvčaty. Nejradši měla srandisty ze zadních lavic. Přiučila se od nich komediálnímu umu, který pak využila o mnoho let později. Prozatím jí stačilo jen se dívat a dávat si dobrý pozor, aby nevystoupila z role. Doma se během večerí hlučně diskutovalo. Tam venku ale věděla, že vlastní názor jí pozvání na další rande nepřinese – chlápci nemají rádi, když se jim oponuje. A tak si své mínění nechávala pro sebe.

NA JAŘE roku 1964 potkala Mika Bootha, byla tehdy v prváku. Ještě předtím ale zašla na jedno či dvě rande s jeho bratrancem (J. D.). Mike byl ve druháku, měl delší vlasy a úsměv od ucha k uchu. Nosil vlněné svetry s ušříženými rukávy – asi největší rebelie na Bernardské střední. Jeho otec si myslel, že je flákač, a Mike ho v tom jen utvrzoval tím, že pil a rval se. Sotva prolezl prvákem.

„Líbí se ti na Bernardské střední?“ zeptala se Mika poté, co je J. D. představil.

„Teď už ano.“

Meryl připadala Mikovi skvělá. „Neobyčejně jí zářily oči. Přirozeně se usmívala a nešla s davem jako většina dívek. Přesto u ní vycítil mírné rozpaky, jako by byla přesvědčená, že jí buď nepadnou šaty, nebo jí nesedí boty, nebo že je zkrátka ošklivka.“

Mike ji doprovázel ze školy domů pěšky, neměl řidičák. V létě chodívali k jeho tetě Lale na pikniky a plavali v rybníku nebo hrávali baseball. Po večerech chodívali na party nebo do kina a pak spěchali domů, aby Meryl dorazila před jedenáctou, kdy jí končily „vycházky“. Mike jí psával básně, ona mu věnovala knihu o moderní americké a britské poezii, kterou dostala od otce na Vánoce.

Uprostřed léta začaly Mikovi fotbalové tréninky a Meryl cvičení s roztleskávačkami. Potkávali se na obědě. Podělila se s ním vždy o sendviče s arašidovým máslem a džemem, spláchli je dietní kolou a zajedli sušenkou nebo kouskem dortu – „ten je vyžrálý jako kvalitní sýr,“ žertovala Meryl. Mikovi se se moc

líbilo, když si dělala legraci sama ze sebe. Meryl se tak vypořádávala se vším, co jí lezlo na nervy. Šaškování jí šlo skvěle, myslel si Mike a čas od času ho častovala komickými kousky. Když se jí třeba zeptal, jestli si chce zaplavat, nasadila jerseyový přívuk a pravila: „Jasňačka!“ Zatnula bicepsy a vychloubala se: „Mám pěkný svaly – na holku.“

Cestou do plaveckého bazénu uviděli jednu u cesty ležet odhozený třpytivý prstýnek. Byl to propagační předmět amerických aerolinek s kovovým orlem a nápisem JUNIOR PILOT. Mike ho navlékl Meryl na prsteníček. Začali spolu chodit.

Harrymu Streepovi se to ale vůbec nezamlouvalo. Nejdřív povolil Meryl vídat Mika jednou týdně. Pak jednou za dva týdny. Potom naléhal, aby chodila na rande i s jinými kluky, neboť je ještě příliš mladá na vážnou známost. Když jednou Meryl vyhrála plavecký závod, Mike ji políbil na tvář, když vyšla z bazénu. To se doneslo k panu Streepovi a čekalo ji pokárání za projevování citů na veřejnosti.

Nakonec ji od Mika zcela odstříhl. Sešli se tajně na lesní pěšince spojující jejich domy, vzdálené necelé dva kilometry od sebe. Mike předal Meryl milostnou báseň. Oči jí zrudly od pláče. Když se vrátila domů, varovala otce: „Jestli mi nedopřeješ trochu svobody, bude ze mě jedna z těch děvčat, co úplně zjančí, jakmile odejdou na vysokou.“ Otec polevil.

Meryl vyjevila Mikovi, jak si představuje jejich společnou budoucnost. Po střední se vezmou a odstěhují se na odlehlý ostrov, kde se připojí k Mírovým sborům a „zcivilizují domorodce“. Ona pak půjde studovat na nějakou vysokou uměleckou školu jako třeba Sarah Lawrence College nebo Bard College, Mike získá právnícký titul a bude na půl úvazku psát. Pak převzme Pulitzerovu cenu. Meryl dostane hlavní roli v nějaké hře na Broadwayi, okamžitě se proslaví a zbohatne. Pak si koupí vilku někde na ostrově poblíž Nice – zařízenou starožitným nábytkem – a dvakrát týdně budou pořádat večírky.

Pan Streep Mika stále ostražitě sledoval. Nicméně pokud šlo o zbytek rodiny (Meryl, matku a bratry), „neustále spolu

Zase ona

žertovali a utahovali si jeden z druhého. Dělali si ze sebe legraci, ale bez zákeřnosti. Pomyslel jsem si tehdy, Bože, tihle lidé jsou spolu opravdu rádi.“

Přestože Mike a roztleskávání vévodilo jejímu času, neomezovala se jen na to. V mimoškolních aktivitách na střední propadla doslova šílenství, i díky otci. V prváku měla na starosti třídní pokladnu, chodila na gymnastiku a byla tajemnicí kroužku francouzštiny. Mezi hlasateli odříkávajícími každé ráno obědové menu do reproduktoru zaujala hlavní místo. Ilustrovala ročenku, plavala.

V mezičase se věnovala zpěvu. Chodila do sboru a s ostatními členy vystupovala ve slavnostním rouchu. Během jednoho vánočního koncertu zazpívala v obchodním centru Short Hills Mall sólo z Vivaldiho *Glorie*. V ročence z pětašedesátého byla vyfocena ve svetru, s natočenými vlasy a pod portrétem bylo uvedeno: „Pozoruhodný hlas.“

Meryl si ale, pokud šlo o pěvecké schopnosti, moc nefandila. Přiznala se Mikovi, že svůj hlas považuje za „ostrý a pronikavý“. Jemu se naopak zdál překrásný. Když přicházeli k domu, obvykle se ohlašovala zakvilením: „Óóó-ééé! Óóó-ééé!“. Slečna Lieblingová by ji přerazila.

„Meryl, drahoušku, uškrtním tě, jestli tě ještě jednou uslyším zpívat ve fistuli!“ volala matka zpátky a přitom se držela za uši.

Ve druháku na střední se Meryl vydala na konkurz do školního muzikálu *The Music Man*. Mimo jiné ji tam zavedla mánie po aktivitách. Muzikál už viděla na Broadwayi. Barbara Cooková v něm ztvárnila hlavní postavu knihovnice Marian. Když Meryl tutéž roli dostala, překvapila tím půlku školy. Third, který byl tehdy v prváku, hrál jejího šišlajícího bratra Withropa. Během představení zapěla píseň „Goodnight, My Someone,“ hláskem vysokým a jemným jako pírkó. Mikovi řekla, že zpívala o něm.

Dokonce i učitel chemie začal Meryl oslovovat „zpěvný ptáček“. O rok později, v dubnu, si zahrála Daisy Maeovou v muzikálu *Li'l Abner*. Zpívala a tančila v ustřižených kraťáskách.